

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

З урахуванням робочої наради від 25.03.2021 року, рішення Державної регуляторної служби України від 24.12.2020 № 799 та відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України повторно надсилає на погодження доопрацьований проект постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення», який підготовлено на виконання пункту 5 доручення Прем'єр-міністра України від 12.08.2020 № 31347/2/1-20 до Закону України від 17.06.2020 № 711–ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель».

Просимо в найкоротший термін з дати отримання розглянути та погодити вказаний проект постанови.

Додатки:

1. Проект постанови на 2 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка на 4 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу на 11 арк. в 1 прим.
4. Копія повідомлення про оприлюднення на 2 арк. в 1 прим.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

Устінова Г.К. 200 47 73 40 60

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД
Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200
Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович
Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки
2851-02/20165-03 від 02.04.2021
10:37:04

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення»

1. Мета

Метою прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення» (далі – проект постанови) є встановлення особливостей правового режиму використання земель під торфовищами та можливих видів їх цільового призначення.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект постанови розроблено на виконання пункту 5 доручення Прем'єр-міністра України від 12.08.2020 № 31347/2/1-20 до Закону України від 17 червня 2020 року № 711–ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель».

З огляду на світові екологічні проблеми, пов'язані з глобальними змінами клімату і збереженням біорізноманіття, вагоме значення для забезпечення екобезпеки і збалансованого розвитку довкілля України має збереження водно-болотних, торфових екосистем. Болота – важливий гідрологічний і кліматичний регулятор, осередок депонування парникових газів через акумуляцію вуглецю, зона поширення багатьох рідкісних і цінних видів рослин.

Після масштабних осушувально-меліоративних заходів кінця ХХ століття, коли болота вважали непотрібними і навіть «шкідливими» природними утвореннями, після хижацького використання болотних ресурсів, яке спостерігається особливо в наші часи в Україні, охорона торфовищ має бути пріоритетною.

Торф вбирає воду в кількості до 90% свого об'єму і більш ніж на половину складається з органічного вуглецю. Незважаючи на те, що торфовища займають всього 3 відсотки від загальної площі планети, вони вміщують в собі 30% всього вуглецю, накопиченого в ґрунтах (550 мільярдів тон CO₂) – удвічі більше, ніж всі ліси світу. Саме тому торфовища визнано найефективнішими наземними екосистемами для зберігання вуглецю.

При осушенні, рівень води в торфовищах штучно знижується, і це запускає процес розкладу органічної частини торфу за участі кисню. У міру висихання ґрунтів органіка виділяє поживні речовини, але потім ґрунт втрачає калій, а потім – фосфор, і починаються посухи. Внаслідок цього, торфовища перестають бути сховищем вуглецю і перетворюються на потужне джерело його викидів у глобальному масштабі.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000007CF72E0074EE8200](#)

Підписувач [Петрашко Ігор Ростиславович](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00](#) по [30.03.2022 0:00](#)

Мінекономіки

2851-02/20165-03 від 02.04.2021
10:37:04

Продовження спалювання, деградації, осушення та експлуатації торфовищ чинить сильний негативний вплив на навколишнє середовище і несе в собі значні екологічні ризики через величезну кількість накопиченого вуглецю, що готова вивільнитися в атмосферу.

Болота працюють як фільтр, очищаючи численні і небезпечні забруднення, які потрапляють у поверхневі води із забруднених атмосферних опадів, ґрунтів, водозборів, промислових і побутових стоків. Значна частина чистої води в Дніпро надходить з Прип'яті, а в Прип'ять вода попадає з поліських боліт.

Проблема осушення торфовищ також тісно пов'язана з проблемою зникнення малих і зниження водності середніх і великих річок.

Перезволожені та заболочені землі в Україні займають близько 5,4 млн. га, з яких осушено 3,3 млн. га.

У Поліссі і західному регіоні України зосереджено 62 % меліоративного фонду та 71 % торфоболотних ґрунтів, а в окремих районах частка перезвожених угідь сягає 70-80 %. З 1 млн. га загальної площі торфоболотних ґрунтів України в Поліссі зосереджено майже 65 %. Нині в Україні площа вироблених торфовищ становить близько 100 тисяч га, а торфових згарищ — приблизно 3 тисячі га. І ті, й інші потребують ренатуралізації.

Болотні екосистеми дуже чутливі до антропогенного впливу, будь-яке втручання в які може викликати незворотні порушення їх функціонування, а саме: добування торфу, оранка, осушення, і пожежі як наслідок. Природних боліт в непорушеному стані залишилося в світі надто мало, а процес відновлення проходить вкрай повільно, настільки повільно, що цей вид ресурсу відноситься до практично непоновлюваних. Пожежі на осушених торфовищах завдають більше шкоди організму людини, ніж 60 чи навіть 80 викурених сигарет в день.

Таким чином, відповідно до наукових рекомендацій, торфовища, які лишилися у природному стані мають бути віднесені до територій природно-заповідного фонду, а ті меліоровані, на яких лишились природні екосистеми — мають бути відновлені та обводнені, тобто віднесені до категорії земель водного фонду. Обводнення осушених торфовищ є ефективним способом збереження біорізноманіття, водних ресурсів та відновлення їх здатності до накопичення вуглецю з атмосфери, а також припинення ними викидів CO₂ внаслідок мінералізації. Зважаючи на високий ступінь правової захищеності земельних ділянок, що віднесені до земель оздоровчого призначення, земель історико-культурного призначення та земель лісогосподарського призначення, віднесення торфовищ до таких категорій земель вбачається допустимим.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови передбачено визначити особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення, а саме:

- для земельних ділянок, в межах яких знаходяться торфовища, визначити категорії земель до яких можуть відноситись такі земельні ділянки у разі їх формування або внаслідок зміни цільового призначення (землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; землі оздоровчого призначення; землі історико-культурного призначення; землі лісогосподарського призначення; землі водного фонду);

- встановлення переліку виключень, щодо яких допускається зміна цільового призначення земельних ділянок із торфовищами (забезпечення національної безпеки і оборони; розміщення на них об'єктів загальнодержавного значення, доріг, ліній електропередачі та зв'язку, трубопроводів, осушувальних і зрошувальних каналів, геодезичних пунктів, житла, об'єктів соціально-культурного призначення, об'єктів, пов'язаних з видобуванням корисних копалин, нафтових і газових свердловин та виробничих споруд, пов'язаних з їх експлуатацією; відчуження земельних ділянок для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності).

4. Правові аспекти

Підпункт 15 пункту 2 Закону України від 17 червня 2020 року № 711-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель». Земельний кодекс України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація проекту постанови не потребує додаткових коштів державного та місцевих бюджетів.

6. Пропозиція заінтересованих сторін

Проект постанови погоджено:

без зауважень – Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством фінансів України;

із зауваженнями, які враховано – Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру.

Міністерством юстиції України за результатами проведення правової експертизи надано висновок від 11 лютого 2021 року, яким проект постанови погоджено із зауваженнями, які враховано. Зокрема, Мінекономіки листом від 13.01.2021 № 2851-02/1476-03 проект постанови надіслано до Мінцифри для проведення цифрової експертизи. Мінцифри листом від 22.01.2021 № 1/04-2-571 надано висновок про проведення цифрової експертизи. Відповідно до параграфу 55-1 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, позиція Мінагрополітики буде залучена під час розгляду проекту постанови на засіданні Уряду.

Для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи проект постанови надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції (вх. № 03/2114/21 від 14.01.2021). Проект постанови не потребує проведення антикорупційної експертизи.

Проект постанови не потребує проведення консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект постанови не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Для громадського обговорення проект постанови було розміщено на офіційному вебсайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що: стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови дозволить:

Визначити особливості використання земельних ділянок в межах яких знаходяться торфовища з глибиною залягання торфу більше одного метра і осушені незалежно від глибини, торфовища у складі водно-болотних угідь міжнародного значення.

Встановити обмеження щодо категорій земель до яких можуть бути віднесені новосформовані земельні ділянки та земельні ділянки цільове призначення яких змінюється, в межах яких знаходяться торфовища з глибиною залягання торфу більше одного метра і осушені незалежно від глибини, торфовища у складі водно-болотних угідь міжнародного значення.

Проект постанови не містить положень, що стосуються ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації постанови.

**Міністр розвитку
економіки, торгівлі та
сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

_____ 2021 р.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від « _____ » _____ 2020 р. № _____

Київ

Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення

Відповідно до частини третьої статті 150 Земельного кодексу України, Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити, що:

1) формування та/або зміна цільового призначення земельних ділянок, в межах яких знаходяться торфовища з глибиною залягання торфу більше одного метра і осушені незалежно від глибини, торфовища у складі водно-болотних угідь міжнародного значення, здійснюється відповідно до Класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок, затвердженого Кабінетом Міністрів України, щодо земель визначених підпунктом 2 пункту 1 цієї постанови, окрім:

забезпечення національної безпеки і оборони;

розміщення на них об'єктів загальнодержавного значення, доріг, ліній електропередачі та зв'язку, трубопроводів, осушувальних і зрошувальних каналів, геодезичних пунктів, житла, об'єктів соціально-культурного призначення, об'єктів, пов'язаних з видобуванням корисних копалин, нафтових і газових свердловин та виробничих споруд, пов'язаних з їх експлуатацією;

відчуження земельних ділянок для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності.

2) новосформовані земельні ділянки, та/або земельні ділянки, цільове призначення яких змінюється, в межах яких знаходяться торфовища з глибиною залягання торфу більше одного метра і осушені незалежно від глибини, торфовища у складі водно-болотних угідь міжнародного значення, мають відноситися до земель:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2851-02/20165-03 від 02.04.20:
10:37:04

природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
оздоровчого призначення;
історико-культурного призначення;
лісогосподарського призначення;
водного фонду.

2. Міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

3. Ця постанова набирає чинності одночасно із набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», але не раніше затвердження Класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок.

Прем'єр-міністр України

Денис ШМИГАЛЬ

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про особливості правового режиму використання земель під
торфовищами та можливі види їх цільового призначення»**

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

З огляду на світові екологічні виклики, пов'язані з глобальними змінами клімату і збереженням біорізноманіття, важливою проблемою для забезпечення екобезпеки і збалансованого розвитку довкілля України є збереження водно-болотних, торфових екосистем.

Болотні екосистеми дуже чутливі до антропогенного впливу. Природних боліт в непорушеному стані залишилося в світі надто мало, а процес відновлення проходить вкрай повільно, настільки повільно, що цей вид ресурсу відноситься до практично непоновлюваних.

Сьогодні після масштабних осушувально-меліоративних заходів кінця ХХ століття, коли болота вважали непотрібними і навіть «шкідливими» природними утвореннями, після хижацького використання болотних ресурсів, яке спостерігається в Україні, питання використання земель під торфовищами стає все більше актуальним.

Існуючий механізм регулювання земельних відносин не забезпечує належним чином збалансованого використання земель під торфовищами, що призводить до незворотного порушення функціонування торфових екосистем, а саме: добування торфу, оранка, осушення, і пожежі як наслідок.

Слід зазначити, що перезволожені та заболочені землі в Україні займають близько 5,4 млн. га, з яких осушено 3,3 млн. га. У Поліссі і західному регіоні України зосереджено 62 % меліоративного фонду та 71 % торфоболотних ґрунтів, а в окремих районах частка перезволених угідь сягає 70-80 %.

З 1 млн. га загальної площі торфоболотних ґрунтів України в Поліссі зосереджено майже 65 %. Нині в Україні площа вироблених торфовищ становить близько 100 тисяч га, а торфових згарищ — приблизно 3 тисячі га.

І ті, й інші потребують ренатуралізації.

У зв'язку з чим, виникає потреба у встановленні особливостей правового режиму використання земель під торфовищами та можливих видів їх цільового призначення.

Законом України від 17.06.2020 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», що набирає чинності 24 липня 2021 року, внесено зміни до статті 150 Земельного кодексу України, якими передбачено, що особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення визначаються Кабінетом Міністрів України.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2851-02/20165-03 від 02.04.2021

10:37:04

Відповідно до статей 18 та 19 Земельного кодексу України, до земель України належать усі землі в межах її території, в тому числі острови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії.

Категорії земель України мають особливий правовий режим. Землі України за основним цільовим призначенням поділяються на такі категорії: землі сільськогосподарського призначення; землі житлової та громадської забудови; землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; землі оздоровчого призначення; землі рекреаційного призначення; землі історико-культурного призначення; землі лісогосподарського призначення; землі водного фонду; землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Враховуючи вищенаведене, доцільно землі із торфовищами обмежити певними категоріями земель та відповідними можливими видами їх цільового призначення, що забезпечить збалансоване використання торфових екосистем, а саме:

природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення (ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до закону надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду);

оздоровчого призначення (землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовуються або можуть використовуватися для профілактики захворювань і лікування людей);

історико-культурного призначення (землі, на яких розташовані пам'ятки культурної спадщини, їх комплекси (ансамблі), історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби);

лісогосподарського призначення (землі, вкриті лісовою рослинністю, а також не вкриті лісовою рослинністю, нелісові землі, які надані та використовуються для потреб лісового господарства);

водного фонду (землі, зайняті: морями, річками, озерами, водосховищами, іншими водними об'єктами, болотами, а також островами, не зайнятими лісами; прибережними захисними смугами вздовж морів, річок та навколо водойм, крім земель, зайнятих лісами; гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами та каналами, а також землі, виділені під смуги відведення для них; береговими смугами водних шляхів тощо).

Зокрема, торфовища, які залишилися у природному стані доцільно віднести до природно-заповідного фонду, а меліоровані торфовища, на яких лишились природні екосистеми –відновити та обводнити шляхом віднесення до земель водного фонду.

Обводнення осушених торфовищ стане ефективним способом збереження біорізноманіття, водних ресурсів та відновлення їх здатності до накопичення

вуглецю з атмосфери, а також припинення ними викидів CO₂ внаслідок мінералізації.

Водночас зважаючи на високий ступінь правової захищеності земельних ділянок, що віднесені до земель оздоровчого призначення, земель історико-культурного призначення та земель лісогосподарського призначення, віднесення торфовищ до таких категорій земель вбачається допустимим.

Разом з тим, виключеннями, мають бути випадки відведення земельних ділянок для забезпечення національної безпеки і оборони, випадки передбачені статтями 7 та 15 Закону України “Про відчуження земельних ділянок, інших об’єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності”, а саме для випадків, коли надання та/або зміна цільового призначення земельних ділянок здійснюється для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, а також у випадках прямо передбачених частиною шостою статті 20 Земельного кодексу України (розміщення на них об’єктів загальнодержавного значення, доріг, ліній електропередачі та зв’язку, трубопроводів, осушувальних і зрошувальних каналів, геодезичних пунктів, житла, об’єктів соціально-культурного призначення, об’єктів, пов’язаних з видобуванням корисних копалин, нафтових і газових свердловин та виробничих споруд, пов’язаних з їх експлуатацією).

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		-
Держава	+	
Суб’єкти господарювання, у тому числі суб’єкти малого підприємництва	+	

Проблемні питання, які пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, не можуть бути розв’язані за допомогою ринкових механізмів. Альтернативного регуляторного нормативно-правового акта для вирішення порушеного питання немає.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є об’єктивна необхідність встановлення дієвого механізму правового регулювання використання земель під торфовищами, які займають орієнтовну площу 5,4 млн. га, способами, що не призводить до втрати їх функцій, через встановлення особливостей правового режиму використання земель під торфовищами та можливих видів їх цільового призначення, а саме:

для земельних ділянок, в межах яких знаходяться торфовища, слід встановити вичерпний перелік передбачених Земельним кодексом України

основних цільових призначень (категорій земель), до яких можуть відноситись такі земельні ділянки у разі їх формування та/або внаслідок зміни цільового призначення (землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; землі оздоровчого призначення; землі історико-культурного призначення; землі лісогосподарського призначення; землі водного фонду), що забезпечує збереження екосистемних функцій торфовищ;

потрібно встановити перелік виключень, щодо яких допускається формування та/або зміна цільового призначення земельних ділянок під торфовищами: для забезпечення національної безпеки і оборони, у випадках визначених частиною шостою статті 20 Земельного кодексу України та статей 7 та 15 Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» (забезпечення національної безпеки і оборони; розміщення на них об'єктів загальнодержавного значення, доріг, ліній електропередачі та зв'язку, трубопроводів, осушувальних і зрошувальних каналів, геодезичних пунктів, житла, об'єктів соціально-культурного призначення, об'єктів, пов'язаних з видобуванням корисних копалин, нафтових і газових свердловин та виробничих споруд, пов'язаних з їх експлуатацією; відчуження земельних ділянок для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Як альтернативу до запропонованого регулювання можна розглянути так званий «status quo», тобто збереження чинного регулювання зазначених питань, що дозволяє використання торфовищ та болотних екосистем будь-якими способами.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. В межах торфовищ можуть формуватися земельні ділянки будь-якого цільового призначення віднесені до будь-якої категорії земель	Допускаються будь-які категорії земель та види цільового призначення земельних ділянок під торфовищами, що стає причиною їх подальшої деградації, осушення та надмірної експлуатації, та справлятиме сильний негативний вплив на їх функціонування.
Альтернатива 2. Розробка та прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання	Для земельних ділянок, в межах яких знаходяться торфовища, встановлюється вичерпний перелік категорій земель та можливих видів цільових призначень, до яких можуть відноситись такі земельні

земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення»	ділянки у разі їх формування або внаслідок зміни цільового призначення. При цьому встановлюються виключні випадки, щодо яких допускається зміна цільового призначення земельних ділянок із торфовищами. Що в свою чергу забезпечить раціональне використання, відновлення та оптимізацію торфових екосистем.
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Існуючі механізми правового регулювання використання земель під торфовищами не можуть вважатися ефективними, адже вони жодним чином не перешкоджають подальшій деградації болотних екосистем, а також не мінімізують потенційні негативні наслідки деградації торфовищ, внаслідок яких вони перестають бути сховищем вуглецю і перетворюються на потужне джерело його викидів у глобальному масштабі.

Розробка та прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення» не порушуючи прав власників земельних ділянок та землекористувачів на використання земельних ділянок, які перебувають у їх власності або користуванні, за існуючим цільовим призначенням, дає можливість обмежити наступні зміни цільового призначення існуючих земельних ділянок або формування нових земельних ділянок в межах торфовищ із цільовими призначеннями, що не забезпечують належне функціонування торфових екосистем. Прийняття постанови дозволить мінімізувати ризик прийняття управлінських рішень щодо встановлення або зміни цільового призначення земельних ділянок під торфовищами, тим самим забезпечивши збалансоване використання останніх. При цьому не порушуються інтереси держави та місцевих громад у частині збереження можливості використовувати земельні ділянки під торфовищами для потреб безпеки та оборони, а також у разі суспільної необхідності або потреби.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Нераціональне використання земельних ділянок з торфовищами стає причиною їх подальшої деградації, осушення та надмірної експлуатації
Альтернатива 2.	Значне підвищення ефективності державної політики у галузі торфовищ, збереження	Відсутні

	біорізноманіття, водних ресурсів та відновлення їх здатності до накопичення вуглецю з атмосфери, а також зменшення викидів CO ₂ внаслідок мінералізації	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Власники земельних ділянок та землекористувачів, в тому числі громадяни, зберігають своє право використовувати належні їм земельні ділянки за цільовим призначенням відповідно до статей 91 та 96 Земельного кодексу України.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	0	0
Альтернатива 2.	0	0

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Власники земельних ділянок та землекористувачі, в тому числі усі категорії суб'єктів господарювання, зберігають своє право використовувати належні їм земельні ділянки за цільовим призначенням згідно статей 90 та 95 Земельного кодексу України. Обмежується лише потенційна можливість змінювати цільове призначення земельних ділянок із торфовищами лише у категорії земель, використання земельних ділянок в межах яких не стає причиною деградації болотних екосистем.

Реалізація проекту акта не несе витрат для суб'єктів господарювання та не впливає на ціноутворення у сфері земельних відносин, адже власники земельних ділянок та землекористувачі не позбавляються права використовувати земельні ділянки за існуючим цільовим призначенням, а також змінювати, при потребі, склад угідь земельних ділянок за відповідними проектами землеустрою.

Лише у випадку, якщо суб'єкт господарювання ініціюватиме зміну цільового призначення з будь-яких власних міркувань/причин, зміна цільового призначення допускатиметься у відповідності до законодавства, яке діятиме на момент такого рішення суб'єктом господарювання, а також вимог раніше затвердженої містобудівної та землевпорядної документації.

Слід окремо відзначити, що суб'єкти господарювання не можуть довільно обирати цільове призначення земельних ділянок, адже, згідно статті 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», зміна цільового призначення земельної ділянки, яка не відповідає плану зонування території та/або детальному плану території забороняється.

При цьому суб'єкти господарювання, що забезпечують реалізацію суспільних потреб, не обмежуються у можливості зміни цільового призначення або нових формування земельних ділянок в межах торфовищ (в т.ч. будівництво, капітальний ремонт, реконструкція та обслуговування лінійних

об'єктів та об'єктів транспортної і енергетичної інфраструктури (доріг, мостів, естакад, нафто-, газо- та водопроводів, ліній електропередачі, зв'язку, аеропортів, морських портів, нафтових і газових терміналів, електростанцій), об'єктів, необхідних для їх експлуатації; розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин; будівництво захисних гідротехнічних споруд).

Таким чином, реалізація постанови не впливатиме на сферу інтересів суб'єктів господарювання, право яких використовувати належні їм земельні ділянки за встановленим цільовим призначенням не обмежується.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	0	Можливість змінювати вид цільового призначення земельних ділянок із торфовищами на будь-який інший у будь-якій категорії земель, що є причиною деградації торфових екосистем
Альтернатива 2.	0	Можливість змінювати цільове призначення земельних ділянок із торфовищами лише у категорії земель, використання земельних ділянок в межах яких не стає причиною деградації болотних екосистем

*Показник кількості суб'єктів господарювання (великих, середніх, малих, мікро), що підпадають під дію регулювання (та відповідно питома вага групи у загальній кількості, %) визначити неможливо у зв'язку з відсутністю точних даних щодо повної інвентаризації земель (земель на яких є торфовища та які знаходяться у власності суб'єктів господарювання) та відповідних статистичних даних.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	Залишається без змін
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	Залишається без змін – реалізація положень регуляторного акта не впливає на ціноутворення у сфері землекористування

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Продовжується деградація торфовищ та болотних екосистем.
Альтернатива 2	4	Попереджається подальша деградація торфовищ та болотних екосистем без порушення прав власників землі та землекористувачів.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Відсутні	Проблема продовжує існувати
Альтернатива 2	Попереджається подальша деградація торфовищ та болотних екосистем	Обмежується лише потенційна можливість змінювати цільове призначення земельних ділянок із торфовищами лише у категорії земель, використання земельних ділянок в межах яких не стає причиною деградації болотних екосистем	Не порушуються можливості власників землі та землекористувачів використовувати наявні в них земельні ділянки за призначенням

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основними механізмами, які забезпечують розв'язання визначеної проблеми є забезпечення виконання вимог положень Закону України від 17.06.2020 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо планування використання земель», що набирає чинності 24 липня 2021 р. та вносить відповідні зміни до частини третьої статті 150 Земельного кодексу України від 25.10.2001 № 2768-III.

Реалізація зазначених механізмів досягається наступними шляхами:

- для земельних ділянок, в межах яких знаходяться торфовища, встановлюється вичерпний перелік категорій та відповідних видів цільових призначень, до яких можуть відноситись такі земельні ділянки у разі їх формування або внаслідок зміни цільового призначення (землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; землі оздоровчого призначення; землі історико-культурного призначення; землі лісогосподарського призначення; землі водного фонду);
- встановлюється перелік виключень, щодо яких допускається формування та/або зміна цільового призначення земельних ділянок під торфовищами.

Обмеження віднесення земельних ділянок, в межах яких знаходяться торфовища, лише землями природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого призначення, історико-культурного призначення та лісогосподарського призначення, а також земель водного фонду обумовлена особливостями їх правового режиму, що передбачає обмеження на них землекористування, що суперечить цільовому призначенню або може негативно впливати на стан земель (ст.ст. 7, 9 та інші Закону України «Про природно-заповідний фонд України», ст 28 Закону України «Про курорти», ст.ст. 23 та 35 Закону України «Про охорону культурної спадщини» тощо).

Заходи, які необхідно здійснити органу державної влади для впровадження регулювання:

доведення його положень до відома суб'єктів господарювання, громадян та органів виконавчої влади шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та/або розміщення на офіційному веб-порталі.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання:

ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання акта в мережі «Інтернет»);

організувати виконання положень регулювання (у випадку виникнення власного бажання у суб'єктів господарювання щодо зміни цільового призначення земель).

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає. Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи

місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта з боку органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування відсутні.

Бюджетні витрати, пов'язані безпосередньо з реалізацією акта відсутні, отже, відповідні таблиці, що додаються до Аналізу регуляторного впливу та М-тесту не заповнюються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Регуляторний акт має необмежений строк дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності акта є:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – реалізація положень проекту акта не впливає на надходження до державних і місцевих бюджетів всіх рівнів;

- розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – не змінюється;

- кількість фізичних та юридичних осіб, на яких поширюється дія акта, не обмежується;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та підприємницької діяльності, які використовують земельні ділянки – високий;

- площа земельних ділянок в межах яких знаходяться торфовища, що перебувають у природному стані;

- площа земельних ділянок під торфовищами, що вилучені для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності;

- кількість випадків вилучення земельних ділянок із торфовищами для суспільних потреб;

- кількість випадків надання земельних ділянок у користування, в межах яких знаходяться торфовища;

- кількість випадків зміни цільового призначення земельних ділянок в межах яких знаходяться торфовища.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження буде здійснено через рік після набуття чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження буде здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Встановлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюватимуться із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Для проведення відстеження у якості цільових груп будуть залучені суб'єкти господарювання які є розробниками документації із землеустрою та їх громадські об'єднання.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

Повідомлення
про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про особливості правового режиму використання земель під
торфовищами та можливі види їх цільового призначення»

1. Розробник:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

2. Стислий виклад змісту проекту:

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення» розроблено на виконання пункту 5 доручення Прем'єр-міністра України від 12.08.2020 № 31347/2/1-20 до Закону України від 17.06.2020 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель».

Метою прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення» є встановлення особливостей правового режиму використання земель під торфовищами шляхом встановлення можливих категорії земель з відповідними видами цільового призначення, до яких можуть бути віднесені такі земельні ділянки при їх формуванні та/або зміні цільового призначення на виконання положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», що набирає чинності 24 липня 2021 р. та вносить відповідні зміни до частини третьої статті 150 Земельного кодексу України.

3. Спосіб оприлюднення проекту регуляторного акта:

Проект акта, пояснювальну записку та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

4. Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань:

Зауваження та пропозиції приймаються протягом місяця.

5. Адреси для надсилання зауважень і пропозицій:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: 01008, Україна, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, тел.: (044) 200-23-98, факс (044) 253-63-71, e-mail: g.ustanova@me.gov.ua <mailto:info@minagro.gov.ua>.

Державна регуляторна служба України: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. (044) 286-47-11, e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

Ігор ПЕТРАШКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач [Петрашко Ігор Ростиславович](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00](#) по [30.03.2022 0:00](#)

2851-02/20165-03 від 02.04.2021
10:37:04

ПРОЕКТ ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ «ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ПІД ТОРФОВИЩАМИ ТА МОЖЛИВІ ВИДИ ЇХ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»

02.04.2021 | 10:52 | Департамент аграрної політики

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення»

Додаткові матеріали

Аналіз регуляторного впливу до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення»

Пояснювальна записка до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості правового режиму використання земель під торфовищами та можливі види їх цільового призначення»

Чи підтримуєте Ви даний проект документу?

Так

Ні

Додати коментар

Статистика обговорення проектів документів

Кількість документів на обговоренні

Загальна кількість коментарів

Кількість коментарів за даним документом

Даний проект підтримано

Даний проект не підтримано